

TORONTÁL

Ára:
75
para

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Vel. Becskerek, Obiljtyeva (Zápolya) u. 1
Telefonszámok:
Szerkesztőség 281 Kiadóhivatal 21
Sürgőnycim: Torontál, Veliki Becskerek

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP

Felelős szerkesztő:
Dr. MARA JENŐ

Az előfizetés ára:
Egész ővre . 180 D | Negyedővre . 45 D
Félévre . . . 90 D | Havonta . . . 15 D
Hirdetések díjszabás szerint
Megjelenik naponta délben

Ára:
75
para

Nézeteltérések a főispáni állások betöltése körül.

— Beogradi tudósítónk jelentése. —

Beograd, dec. 4.

A napokban indulnak meg a tárgyalások a radikális- és demokrata-párt között, az új kerületek főispánjainak kinevezése ügyében. A törvény szerint a jelölésnek december végéig meg kell történnie s így rövid uton kötik meg az erre vonatkozó egyezséget. Mindkét párt a legmesszebbmenő engedékenységet tanúsítja, csak hogy ezzel elkerülje a hosszúra nyúló vitát.

A radikális-párt tegnap szövegezte meg javaslatát, amelyben tizennyolc főispáni széket követel magának. A demokratáknak jutna ez esetben tizenhárom, a muzulmánoknak és szlovén-agrárpártiaknak pedig egy-egy főispáni állás.

A demokraták hír szerint nem értenek egyet a javaslattal és tizenöt főispáni széket akarnak a párt hívei részére biztosítani.

Mikor jön Radity Beogradba?

— Beogradi tudósítónk jelentése. —

Beograd, dec. 4.

Radity Sztepan és pártja a tárgyalások eredményes befejezése dacára mai napig sem jött Beogradba. A blokk első érkezési idejét december másodikára tűzte ki, majd elhalasztotta negyedikére, a tegnap nap is elmúlt, azonban anélkül, hogy a horvát parasztpárt ígértét valóra váltotta volna. Ehelyett a díszidensék csaknem naponkint új futárokat küldenek Beogradba, hogy a parlamenti helyzet felől informálódjanak.

Tegnap Drinkovity dr. blokkista képviselő járt Beogradban, ahol főbb vezető politikussal hosszantartó tárgyalásba boesájtkozott. Drinkovity dr. tegnap késő este visszautazott Zagrebba, hogy a mai vezetőségi ülésen beszámoljon küldetésének eredményéről.

Politikai körökben a mai naptól várják a végleges döntést s a mai tárgyalásoktól teszik függővé, hogy Radity azonnal, vagy a közeljövőben jön csak Beogradba.

Csempészik a dinárt. Beogradból jelenti tudósítónk: A pénzügyminisztériumi főfelügyelőségnek tudomására jutott, hogy Ausztriába és Magyarországra rendszeresen csempészik be az utasok a dinárt. Ennek megakadályozása végett tegnap szigorú utasítást adott ki, amelyben az utasok pontosabb megvizsgálását rendelte el.

Lemondott a Pasity-kormány.

A király elfogadta a lemondást.

— A „Torontál” beogradi munkatársának telefonjelentése. —

Beograd, dec. 4.

Ma korán délelőtt még olyan volt a helyzet, hogy a Pasity-kormány a demokrata-klub döntő ülése előtt nem fogja beadni lemondását. A „Torontál” tegnapi számában reggeli tudósítás alapján szintén ilyen értelemben közölte a hírt, de megjegyeztük, hogy Pasity egyetért a kormány tagjaival a lemondás szándékában.

A ma reggeli politikai tárgyalások jóformán kizárólag arra szorítkoztak, hogy a kormányt leköszcsnének elhalasztására bírja. A klubokban a legvégsőbb pillanatokban is erősen bíztak abban, hogy a kormányválság holnapig nem fog bekövetkezni.

A déli órákban terjedt el a szenzációs hír, hogy

Pasity miniszterelnök délben fél egy órakor beadta lemondását. A király a kormány lekö-

szönését tudomásul vette és elfogadta.

A hír futótüzként, ugyszólván percek alatt elterjedt a fővárosban. Politikai körökben izgatottan tárgyalták a beállott válságot, amely mindenestre várakozáson felül, a kontemplált időn belül következett be.

A demokrata-klub holnap délelőttre hirdetett ülést a politikan helyzet hirtelen való megváltozása dacára is megtartja. A demokrata-párt hívei feszült érdeklődéssel tekintenek az értekezlet ele, mely fontos ügyekben hivatott határozni.

A koalíció sorsára nézve többféle kombináció merült fel. Befolyásos körök véleménye szerint abban az esetben, ha a Davidovity és a Prilicsevity csoport között közeledés történik, esetleg ha a két frakció között megegyezés létesül, a koalíció megmaradása biztosítottak vehető.

Örökös számkivetésre ítélték András görög herceget.

Athén, dec. 4.

A rendkívüli haditörvényszék tegnap megkezdte András herceg perének a tárgyalását. A vádirat megállapítja, hogy András herceg, mint a második hadtest parancsnoka, a főparancsnoktól a támadásra utasítást kapott, amelynek teljesítését megtagadta. Tanukként megidéztek Papulas és Dusmanis tábornokokat és Szazjanity ezredest. Dusmanis tábornok nem jelent meg a tárgyaláson. András herceg az elnök kérdésére előadta, hogy parancs szerint a második hadtestnek a támadás előtt be kellett várnia a harmadik hadtest értesítését. Az értesítés azonban nem érkezett meg. A tanuk közül Szazjanity ezredes vallott leg-súlyosabban András herceg terhére. A főparancsnokság — mondta az ezredes — elrendelte, hogy a második hadtest minden erejével támadja meg az ellenséget. A parancs teljesítése helyett a herceg vissza-

üzente, hogy a támadást lehetetlennek tartja és az aligha fog sikerrel járnai. A főparancsnok erre elrendelte a herceg vezérkari főnökének az azonnali elmozdítását. Szazjanity szerint, hogyha a herceg a parancsot teljesíti, a csatát valószínűleg megnyerik, mert a harmadik hadtest az ellenség támadásai dacára és a második hadtest segítségével nélkül is megtartotta az állásait. Mindenki, aki nem királyi herceg, teljesítette volna a parancsot. A herceget a rangjára való tekintettel nem mozdították el az állásától.

Papulas tábornok az elnök kérdésére kijelenti, hogy a herceget azért nem mozdították el az állásától, mert a király testvére.

A törvényszék ezután meghozta az ítéletet, amely úgy szól, hogy András herceget katonai rangjának elvesztésére és örökös számkivetésre ítéli.

TŐZSDE

December 4.

A tegnapi gör. kel. ünnep miatt a beogradi tőzsde zárva volt.

Zürich. (Zárlat.) Hollandia 210, Newyork 530, London 2391, Páris

3710, Milano 2605, Prága 1690, Budapest 023, Zagreb 185, Bukarest 335, Varsó 00350, Wien 00076, Osztrák bélyegzett 00075.

Budapest. (Zárlat.) Dinár 2960—3120, Hollandi forint 928—943, Lei 1475—1575, Font 10550—10850, Lira 114—119.

A franciák nem szolgálják a béke ügyét.

A „Torontál” tudósítójának távirata.

Berlin, dec. 4.

Cuno kancellár a nemzetgyűlésen elmondott beszédjében kijelentette, hogy Párisban fölülkerekedett a szellem, amely nem szolgálja a béke ügyét. A francia törekvések azonban hiabavalók. A Rajna-vidék szilárdan kitart Németország mellett és Németország nem enged másnak át a Rajna-vidéket. Nem engedhetem, — mondotta Cuno, hogy a rajnai tartományokat elvegyék tőlünk, vagy hogy felszabadításukat elhalasszák.

A brüsszeli konferencia.

A „Torontál” tudósítójának távirata.

London, dec. 4.

A brüsszeli konferencia előkészítő tanácskozásai serényen folynak. Kiszivárgott hírek szerint a franciák a jóvátétel kérdésében a moratórium adását ellenzik. Az angol kormány egy ideiglenes moratóriumra vonatkozó javaslatot készít elő.

Poincaré tegnap francia és belga pénzügyi szakértőkkel tanácskozott és ez alkalommal összeállították a tervet, amelyet a brüsszeli konferencia elé fog terjeszteni.

Németország megsegítése helyett a márkaszpekulációkat kellene kárpótolni.

A „Torontál” tudósítójának távirata.

London, dec. 4.

A Daily Mail” szerint Párisban oktalanságnak tartják Németország megsegítését. A lapok véleménye az, hogy azokat a pénzembereket kellene kárpótolni, akik márkán spekulálva, a pénzüket veszítették.

A beogradi és bukaresti kormány interveniól András herceg érdekében.

Beogradból jelenti tudósítónk: A görög miniszterek kivégzése és András herceg elítélteése miatt a beogradi és bukaresti kormány energikus közbelépésre határozta el magát. A legrövidebb időn belül felhívják a forradalmi kormányt, hogy hagyjon fel erőszakoskodásával, különben kénytelenek lesznek a barátságos viszonyt megszüntetni.

Új postabélyegek. Beogradból jelenti tudósítónk: A postaügyi minisztérium új postabélyegek kibocsátását határozta el. Az új bélyegek díszes kivitelben az Egyesült Államokban készülnek.

A tüdővész elleni Liga és a Vöröskereszt becskerek-i fiókjának megalakítása.

— A „Torontál” tudósítójától. —

Becskekerek, dec. 5.

A megyeháza nagytermében tegnap délután tartották meg a tüdővészelleni liga alakuló gyűlését Becskerek közönségének élénk részvétele mellett. A gyűlést Aleksy Bogoljub polgármester nyitotta meg, majd dr. Iszakovity Voiszlav ismertette a tuberkulozis romboló hatását a Bácskában és a tüdővész elleni liga megalakításának szükségességét. Ezután Kovács Dragutin jegyző felolvasta a megalakítandó egyesület alapszabályait, majd megválasztották a tisztikart és a választmányt. A tisztikar a következő:

Elnök: Dr. Zsupanszki Szlavkóné. Alelnökök: Raity Svetiszlav és Haidegger Lajos dr. Igazgató Iszakovity Voiszlav dr. Titkárok: Petrov Száva megyei jegyző, Kovács Dragutin megyei jegyző. Pénztárnok: Tolveth Oszkár. Választmányi tagok: Terzin Zsivko, Spolar őrnagy, Zdelár Vladimir, Jankahidacz Zsivko, Jektity Milán, Milovanov Sándor, Nadasky Gyuro, Dimitrievity Milivojné, Vlaskalin Milorad dr., Jovanovity Bogdán dr., Bogoljevity Iván, Birovlyev Fülöp, Raity Ivánka, Erdeljanov Darinka, Kraljev Misa, Mandrovity Milán, Mandrovity Ivánka, Jókai Róza, dr. Raity Tosáné, dr. Zsupanszky Szlavkóné, dr. Jaksity Zsarkóné, Raity Svetiszlav dr., Aleksity Bogoljub, dr. Pavlovity Gyókáné dr. Vaszity Andreáné, Iszakovity Voiszlav dr., Staity Jován dr., dr. Pesity Áronné, Jakovlevity Natália, Beslity Nikola, dr. Gavrilla Emilné, Grunesity Dusánné, Maximesev Vitomir, Blazarevity Pavle ezredes, Hadzsity Svetozar alezredes, Kosztity Konstantin alezredes, Czveity Leposzava Haidegger Lajos dr., Várady Imre dr., dr. Mara Jenóné, Kovács István dr., Grósz Gézané, Burget Józsefné, dr. Magyar Károlyné, Bunyity Iván, Marton Andorné, Niedermann Mór dr., özv. Mangold Samuné, Mayer Aurél, Back Imre, Temmer Flóra, Fischer Zlata, Elek Viktorné, Heimerman Alajos dr., Tolveth Oszkár, Annau Jánosné, Perisevity Mata, Mateity Dimitrie, dr. Kardos Samuné, Konkoly Elvira, Juhász Ferenc, Kaufmann István, Gagarin Boris hereceg, Lazareva Pelagija, Petrov Száva, Kovács Dragutin, Kosztity Nikola, Guttmann Dánielné, Borsodi Lajos dr., özv. Jovanovity Natália, Mihajlovity Dusánné, Szabó Zoltán, Jurányi Lajos, Stancity Angelija, Engel Ferenc, dr. Vinczehidy Ernőné.

Ezután dr. Staity Jován előterjesztette a Vörös Kereszt becskerek-i fiókja megalakításának szükségességét, amely után megválasztották a Vörös Kereszt becskerek-i fiókjának intézőségét. A megválasztottak a következők: Jakovlevity Natália, dr. Vinczehidy Ernőné, dr. Mangold Samuné, Raity Svetiszlav, Stakity Zsarkó, Staity Jován dr., Radojevity Dusán, Bugarszki Milivoj és Perity Laza.

Vonatot kap Torda község.

Bekapcsolják a községet a becskerek—dzsombolji vonalba. — A legjobb mederben folynak a tárgyalások.

— A „Torontál” tudósítójától. —

Becskekerek, dec. 5.

Becskekertől mintegy harmincegyven kilométerre fekszik Torontáltorda község. Nagy, virágzó falu, élénk, dolgozni vágyó szorgalmas lakókkal. Földmives nép a legjavából. Napestig ott görnyed igavonója mellett, csak hogy előbb-utóbb kiterjesztesse néhány holddal a keserves munkája árán megkeresett földesekéjét. Torda ötezer lakosa között sok az iparos is, ipartestületük ötvennél több tagot számlál.

A legnagyobb földi kincs értéktelen lim-lom, ha kiaknázatlanul hever. A tordaiak munkaszerepét és igyekecsét, dolgozni és haladni akarása is csak fél érték, ha uincsenek meg a nélkülözhetetlenné vált közlekedési eszközök, amelyeknek birtokában a község terményeit jobban tudná elhelyezni, elszállítani. Ha a keskenyvágányu vasut megépítése idején Torda kivánságát méltányolták volna, ma Torontáltorda csaknem azon a fokon áll, mint Debeljacsca, melynek vásárjai és élénk gazdasági, ipari és kereskedelmi élete köztudomású.

Az egyedüli közlekedési eszköz Torda számára jelenleg a keskenyvágányu vonal, amelynek Tordától mintegy hat kilométerre fekvő Idvarnokon és Csősztelenen van vasuti állomása. A Terményeket kocsin szállítják a megállóhelyig és onnan küldik vonaton tovább vagy Becskerek felé, vagy Dzsombolj irányában. A közelben fekvő Basahid, Topolja és Bikács, Tordán át szállítják termékeiket, ami az árut természetesen hallatlanul megdrágítja.

A környező falvak közül Torontáltorda leginkább predestinált arra, hogy vonatot kapjon. Elsősorban is azért, mert kedvező fekvése minden nagyobb akadály nélkül lehetővé teszi a vonal kiépítését, nem esik távol a jelenlegi vasutvonal irányától, végül pedig gazdag, nagy község, amelynek nemcsak az áru-, hanem személyforgalma is jelen-

tős hasznot jelenthet a vállalkozóknak.

A becskerek-i cukorgyár r.-t., amelynek répaszükségletéből jelentékeny mennyiséget szállít Torontáltorda, most azzal a tervvel foglalkozik, hogy teljesíti a tordaiak hő kívánságát. A cukorgyár r.-t. hajlandó volna iparvágányt építeni Idvarnoktól Tordáig. Megbízottait a napokban kiküldötte a községbe, ahol megkezdették az erre vonatkozó tárgyalásokat. Előzőleg mérnökök jártak Tordán, szakszerűen megvizsgálták a terepet és nagyjából felfektették a tervrajzot.

Az iparvágány közvetlenül az idvarnoki állomás mellett kezdődne és a község határáig vezetne. A répaszállományokat kocsin szállítanák a tordai állomásra, onnan pedig iparvasuton elexpediálják az idvarnoki keskenyvágányu megállóig, ahonnan vonaton tovább viszik Becskerekre.

Ellenszolgáltatásképpen a község és a termelők hosszabb lejáratu szerződést kötnek a cukorgyárral. A község négyszáz hold földön répát tartozik termelni s azt évről-évre a cukorgyárnak napiáron eladni.

Értesülésünk szerint Torontáltorda nem idegenkedik a cukorgyárral kötendő szerződés feltételeitől, de csak oly esetben járul hozzá, hogyha a gyár nem iparvágányt, hanem rendes vonatot épít. A község terveze szerint a keskenyvágányu vonatot közlekedne közvetlenül Torda alatt.

A vonat, amely eddig Torda elkerülésével egyenes vonalban halad Idvarnok és Csősztelen között, a terv szerint eltérne Idvarnoknál Torda felé s onnan fordulna újra vissza Csősztelen felé. Az építendő vágány mindössze tizenkét kilométer hosszú volna.

A tárgyalások a cukorgyár és a község között kedvezően folynak s remény van, hogy rövidesen egyezséget létesítenek.

Az áldetektív felültette a csendőrt.

Négy becskerek-i kereskedő érdekes uti kalandja.

— A „Torontál” tudósítójától. —

Becskekerek, dec. 5.

Nem mindennapi eset történt tegnap a Vrsac—Becskekerek között közlekedő személyvonat négy becskerek-i utasával.

A szóbanforgó négy utas, foglalkozásra nézve kereskedő, üzleti ügyekben volt Vrsacon s onnan hazafelé tartott. Utközben, hogy a rettenetesen hosszú ideig tartó utazás unalmát elűzzék, kártyát vettek elő és ramschlit játszottak. Rövid idő múlva megjelent egy esendő kisérőben egy polgári ruhába öltözött „úr”, aki detektívnek mondotta magát és minden teketóriázás nélkül egyszerűen elvette a játszmát és elkobozta a bankot, amelyben mindössze körülbelül kétszázötven dinár volt. Megjegyzendő, hogy a kereskedők nem házard, hanem kommersz alapon játszottak s

igy a detektív eljárása semmiképp sem mondható jogosnak. A kereskedőknek persze eszükbe sem jutott, hogy igazoltassák a detektívet, mert hisz a csendőrral együtt jött s feltételezték, hogy a csendőr vagy személyesen ismeri vagy pedig igazoltatta, mielőtt asszistensnek csatlakozott volna hozzája.

Félóra múlva a csendőr visszavért és megkérdte az utasokat, hogy nem ismerik-e véletlenül azt az egyént, aki az előbb detektívnek vallotta magát. A közlékeny csendőr ezután elmondotta még, hogy az illető megszökött előle. Leugrott a vonatról és futásnak eredt.

Az igaztalanul megsarcolt kereskedők jelentést tettek az esetről a szécsányi őrsparancsnoknak, aki megígérte, hogy haladéktalanul megindítja a vizsgálatot a rejtélyes áldetektív kinyomozására. Megnehezíti a kutatást, hogy a szélhámos a csendőr vallomása szerint szabályszerű igazolványokkal rendelkezik.

HIREK

A becskerek-i katonazenekar karmestere az udvari hangversenyen. Nagy kitüntetés érte a becskerek-i katonazenekar karmesterét, Friedl Józsefet. A karmester ugyanis az udvari kabinetiroda utján meghívást kapott több udvari hangversenyen való közreműködésre. Friedl tegnapi Beogradba utazott s ma már részt is vesz a hangversenyen, amelyen a királyi páron és a román királynén kívül az udvari előkelőségek és a diplomáciai kar is részt vesz.

A műsoros Mikulás-est iránt városszerte nagy érdeklődés nyilvánul meg. A műsor keretében fel fognak lépni Bárány Kuki, Magyar Piri, Schuld Józsa, Engel Margit, Kerné Vég Vilma, Kovalesik Irma, Kövesi Mártha, Nyáray Rudi, Láng Imre, Balás Iván, Csányi János. A műsorban lesz kuplé, táncettős, ének, frogoliád, komoly és vig szavalat, énekduók, stb. Az estély asztalok mellett lesz és mindennemű konvencionális formák mellőzését kéri a rendezők, tehát kedélyes-est pompázó estélyi toalettek nélkül. Jegyek az esti pénztárnál lesznek kaphatók.

Bizony az utazás

nem nagy vigalom sehol — mondaná Ady Endre — de ámulni mindig lehetett! Különösen most, ha az ember beül a kevéssé fűtött kupéba, amelynek a padlótól a menyeteig mindene piszkos. Ahol az ablakszifákat valami ismeretlen gavallér levágta a szeretője számára derékönnek és a függönyöket talán vállkendőnek. Ahol az ablakok rosszul záródnak és ahol az ajtókat részben nem lehet becsukni. És ezt még mind lenyelni a jámbor utas ember, ha legalább rendes világítás volna a vasuton éjjel. Ha az embernek nem kellene az amugy is éppen elég uti gondjai közé bevenni azt is, hogy — Jézusom nem felejtettem-e el Milly-gyertyát bepakkolni? Ha rendes világítás volna a vonaton és jó, tisztességesen fűtve lenne — az embernek sok mindenféle kellemetlen gondolata nem támadna. Például: — hogy mire a jó csudába fordította a közlekedési miniszter azokat az évenként fölvetett nehéz millió dinárokat a közlekedés megjavítására ha:

— nem javítja és tisztítja kellőképpen a kocsiparkot. Ha nincs tisztességes szén. Ha a személyzet morozus, mert rosszul van díjazva. Ha civilruhákban sétál a kísérszemélyzet, mert nincs téli ruhája. Ha nem világítanak. Ha a mozdonyok utközben megállanak, mert megállt bennük a verő. Ha a rendes menetsebességgel nem lehet menni, mert nem jó a pálya alépitménye. Ha... na igen, ha jól fűtenének és világítanak, az ember aludna és nem gondolna ilyen számárságokra, hogy miért kell nekem a subotica—becskerek-i expresszen relative annyit fizetni, mintha Mariborból—Wienig utazom? Na ja ha... J.

Az olasz miniszterelnök unokatestvére Miskolezon kőmivesmester. Mussolini, az olasz miniszterelnök unokatestvére Miskolezon kőmivesmester, aki már harminc év előtt hagyta el Olaszországot és Magyarországon szerzett állampolgárságot. A felesége magyar nő.

Székel
dalestély
alokat
télyükön
Kálmán
bol küld
műsorát
Tannhat
Tosca n
Oszkár
los on
Mefistó
mint a
ból elő
A kate
állított
ber rész
beli kat
tert áll
hogy a
rerdelke
Nagyvár
nosok ez
katonaze
csakhog
névelke
hogy Be
ezi a re
tulnak a
és a zen
főbb ide
A mill
finből je
tung a
arról, ho
találakon
jön elba
rikába,
után vo
elfogták
foglyok
nak. An
elintézt
porodott
kapott és
gyen. Ha
váltotta
naszfélm
kínháza
A val
rendszer
jellemző
Mezőkő
kiállítás
tetbe ölt
nyesekél
Hetényi
arra ké
munkake
szükre ut
közéki k
lard Ra
attasena
megigér
rületre s
gyet és a
tyet kap
„Koldu
donosok”.
sitónk: A
fittakozó
hogy lép
vény vég
belépteté
a rendel
háztalajd
ezenkívül
kérelmük
fordulnak
kérni.

Gyönyörű ruhák.
ASZI
Hírdívat
Nemanjina

Székely Ilona és Kálmán Oszkár dalestélye. A legszebb szerb és orosz dalokat fogják december 12-iki estélyükön énekelni Székely Ilona és Kálmán Oszkár. A gazdag műsorban külön kiemeljük Székely Ilona műsorából Erzsébet áriáját, a Tannhauser operából, A zsidónő, Tosca nagy áriáját, míg Kálmán Oszkár műsorából Verdi Don Carlos operájának nagy áriáját, Mefistó borsalát Faustból, valamint a Varázsfuvolából s a Mignonból előadandó duettek.

A katonazenekar vonós-orchestert állított össze. Kellemes meglepetés berészítette a közönséget a helybeli katonazenekar. Vonós-orchestert állított össze, amely oly nívós, hogy a legkényesebb zenei ízléssel rendelkező közönséget is kielégíti. Nagyvárosokban a kávéháztulajdonosok egymástán szerződtek le a katonazenekari vonós-orchestereket, csak hogy a közönséget kellemes zenevel lephessék meg. Reméljük, hogy Beeskerekben is divatba hozzák ezt a rendszert s ezzel is hozzájárulnak a zenekultusz fejlesztéséhez és a zene megváltoztatásához. Legfőbb ideje volna.

A nulliószerezés új módja. Berlinből jelentik: A Vossische Zeitung a következő történetet közli arról, hogyan lett millióssá egy találeményű német polgár. Egy hajón elbujva, ingyen kijutott Amerikába, Newyorkban a kiszállás után verekedést rögtönzött, mire elfogták és beeszták. Az amerikai foglyok naponta 5 cent fizetést kapnak. Amíg a német polgár ügyét elintézték, kerek 183 dollár szaporodott ez az összeg, amelyet megkapott és ezután hazatoloncolt ingyen. Hamburgban dollárjait beváltotta 8 ezres kurzuson, kapott másfél millió márkát, amiből aztán kiruházkodott és nagyszerűen élt.

A valutaviszonyokban uralkodó rendszertelenségre mindenesetre jellemző történet ez.

Mezőkövesd a párisi kézimunkakiállításán. Mezőkövesdi népviseletbe öltöztetett mezőkövesdi menyecskék Budapesten felkeresték Hetényi főkapitányhelyettesét és arra kérték, hogy a párisi kézimunkakiállításra eszközöljön ki részükre utlevelet. Hetényi a festői öltözködésű küldöttséget bemutatva Chevalier Raul francia kereskedelmi attasénak, aki a teljes támogatást megígérte. A küldöttség francia területre szóló utlevelet és szabad jegyet és a kiállításon elsőrangú helyet kap.

„Koldusbotra jutnak a háztulajdonosok.” Beogradból jelenti tudósítónk: A háztulajdonosok tegnapi tiltakozó gyűlésükön kimondták, hogy lépéseket tesznek a lakástörvény végrehajtó utasításának életbeléptetése miatt, mert szerintük ez a rendelet koldusbotra juttatja a háztulajdonosokat. Elhatározták ezenkívül a háztulajdonosok, hogy kérelmükkel egyenesen a királyhoz fordulnak és közbenjárását fogják kérni.

Gyönyörű szövet- és estélyi ruhák. selyem és gyapjú jumperek, blúzok, kalapok érkeztek! Alakítást jutányos árban vállal!

ASZLÁNYI JULIA
Bírdívat és kálosterme Veliki Beeskerek, Nemanjina (Jenő herceg) u. 7. Tunner-ház

A román királyné a humánus egyesületekért. Beogradból jelenti tudósítónk: Mária román királyné, aki már két nap óta Beogradban tartózkodik, azon óhaját fejezte ki, hogy a humánus egyesületeket támogatni kívánja. Az udvari kabinetiroda utján Risztity Danica, a beogradi nőegyesület elnöke kapott megbízást a javaslat előterjesztésére.

A királyi pár és a román királyné utazása. Beogradból jelenti tudósítónk: A királyi pár, Mária román királyné társaságában Ilidzsébe utazott, ahol néhány napig fognak tartózkodni.

A Magyar Nemzeti Színház ünnepe. Budapesti tudósítónk jelenti: Vasárnap délelőtt a nemzeti színházban megünnepelték a régi népszínház alapításának ötvenéves évfordulóját. A népszínház akkori gárdájának összes életben lévő tagjai részt vettek a jubileumon. A művészek néhány régi darabból szemelvényeket adtak elő. Az ünnepetek között volt Blaha Lujza, Rákosi Szidi, Pálmay Ilka, Kürty Klára, Karsai, Tollagi és Szirmay. Rákosi Jenőt, a népszínház egyik alapítóját Szirmay Albert lelkes beszédben üdvözlötte.

A francia—jugoszláv-klub igazgatósága közli az érdekeltekkel, hogy a magyar—német tannyelvű francia tanfolyamon az előadások folyó hó 5-én, kedden kezdődnek és az állami főgimnázium épületében (földszint) fognak megtartani, még pedig további intézkedésig minden kedden és szombaton este 6—7-ig. Később jelentkezők is részt vehetnek a tanfolyamon. Beiratkozni lehet a francia—jugoszláv-klub ideiglenes egyleti helyiségében: Narodna biblioteka, vármegyeháza, földszint, bal oldal, 1-ső ajtó, este 6—7-ig.

A Budibicska asztaltársaság f. hó 9-én a Bristol-szállóban tartja ezidei gyermekfelruházási ünnepélyét. Ezuttal 41 szegény árvagyermek lesz feltűzve, és pedig 26 gyermek teljesen tetőtől talpig és 15 gyermek részlegesen. A felruházási ünnepély, tekintettel a gyermekekre, pont 8 órakor kezdődik, a gyermekek megvendégelése után tánc reggelig. Lesz csokoládévásár, konfetti és szerpentinsata. Belépődíj nincs. Kérjük az asztaltársaság összes tagjait és a közönség azon nemes adakozóit, akik adományokkal hozzájárultak, hogy ezen nemes célt elvégezhesük, minél nagyobb számban jelenjenek meg a vezetőség.

A pápa Hock János ellen. Washingtonból jelentik: Benzone János washingtoni pápai delegátus, az amerikai püspökhöz intézett körlevelében elrendeli, hogy az Egyesült Államokba érkezett Hock Jánosnak szentmise szolgáltatására és egyéb egyházi funkciókra ne adjanak engedélyt.

Aki tízenhat évig nem beretválkozott. Londonból jelentik: Amikor 1906-ban a konzervatív-párt megbukott a választásokon, Frederick Wilkins towreei földbirtokos, a konzervatív-párt egyik lelkes híve, a következő fogadalmat tette: Addig, ameddig a konzervatív-párt ismét nem győzedelmeskedik a választásokon, nem fogok beretválkozni. A földbirtokosnak e fogadalom leté-

telekor simára beretvált arca volt. A szomszédai és ismerősei azt gondolták, hogy csak az elkéséredésében mondott ilyen nagyot, később majd meggondolja magát és ismét hozzáát a beretválkozáshoz, Mr. Wilkins azonban megtartotta szavát. Bajuszt és szakált növesztett, amelyhez még ollóval sem nyult hozzá. Most azután, hogy a konzervatív-párt diadalt aratott, az általános választásokon, a Daily Mail tudósítója felkereste a fanatikus párttagot. Lelógó bajusza és hetvennégy centiméter hosszú szakála volt.

*** Áttalásokat és csekk kiírásokat — a fennálló miniszteri rendeletek értelmében — Wien, Prága, Budapest, Berlin, Temesvár, valamint a többi külföldi piacra újból eszközöl: Nagybeeskereki Takarékpénztár, Veliki Beeskerek, Korona-szálló épület. Telefon: Pénztár 16. — Vezérigazgató 52.**

Három esztendő anyja. A Matinnak jelentik Oranból, (afrikai francia gyarmat) hogy ott két katonaeorvos legutóbb egy hároméves benszült leányon műtetet hajtott végre, kinek testében egy daganat képződött és napról-napra veszedelmesebb mértékben fejlődött. A daganatot felvágták és a daganat belsejében páratlanul álló leltre bukkantak. A daganatban egy különös alakú emberi szörny 7 centiméternyi magas embrióját találták. A szörnynek hoszu fülei és hoszu körmei voltak, dus szőrözettel borított koponyája egyébként a habitusa mindenben megfelelt egy normális embrió alkatának és szervezetének. A kis szörnyet, amely csak néhány óráig élt, borszeszbe tették és elküldték a párisi anatómiai intézetnek. A három éves anyja a műtetet kibirta és jó egészségnek örvend. A ritka esetnek orvosi magyarázata csak az lehet, hogy itt nem egy normális szülés lezajlásáról van szó, aminthogy egy fejletlen gyermekleánytól fizikai és biológiai képtelenség, hanem egy iker-születés utólagos komplikációja. Nevezetesen a három éves paciens ikernek születt, de a másik iker nem fejlődött ki, hanem aberrált módon testvére testében maradt. Erre mutat az a körülmény is, hogy a köröm, haj és hasonló képletek, melyek csak a szülés után fejlődnek erősebben, a szörnyeszületétnél már megvoltak. A szörnyikert orvosi beavatkozással kellett eltávolítani a kisleány testéből. Az anatómiai múzeum mindenesetre ritka, érdekes lelettel szaporodott.

*** Halesont nélküli fűzők, melltartók, mellfűzők, orvosi rendelésre haskötők a legjobb minőségben készülnek Arnstein Józsa fűzőszalonjában Veliki Beeskerek, Alexandrova u. 22. Régi fűzők alakítását is vállalom.**

*** Korcsolyákat, orvosi műszereket és minden egyébét nikkelez és galvanizál Krausz, Veliki Beeskerek. Telefon 329.**

Trifaili kőszemet
fűtési és ipari célokra, elsőrendű száraz vállazott faszenet, fehér darabos meszet, beocsini portland cementet vagonként en ajánl
2101
Révai Adolf Subotica, Telefon 551

Az új községi szabályrendelet.

A jövő héten lesz közgyűlés.

— A „Torontól” tudósítójától. —

Beeskerek, dec. 5.

Több ízben foglalkozott a „Torontál” a községi szabályrendelettel, amelyet most lefordítottak magyarul a szerb nyelvre és egyúttal módosításokat is eszközölnek rajta. Részletesen megírtuk, hogy hol és mennyiben javították a régi pontokon és mily új rendelkezéseket vettek be az új mübe.

A szabályrendelet lefordításának nagy körülményt és pontosságot megkövetelő munkája a napokban véglegesen befejeződött. A fordítók elkészültek feladatukkal, a magyar szöveghez ragaszkodva hűen lefordították a változatlanul maradt részeket, az új szakaszokat pedig eredeti szövegzésükben meghagyva, a kellő helyre iktatták.

Érdeklődésünkre megtudtuk, hogy az új szabályrendeletet sajtó alá rendezik. Átadták az egyik helybeli nyomdavállalatnak, mely a művet kellő példányszámban kinyomatja. Minden községi képviselőtestületi tag egy-egy példányt fog kapni a közgyűlés előtt néhány nappal, hogy ideje legyen azt áttanulmányozni és esetleges észrevételeit, megjegyzéseit idejékorán előterjeszteni a közgyűlésen.

A legközelebbi közgyűlés előreláthatólag a jövő hét folyamán lesz. A közgyűlés elé nagy várakozással tekintenek a képviselőtestületi tagok, mert annak tárgysorozatán több érdekes pont szerepel.

Rendbehozzák a színház fűtőkészülékét.

— A „Torontól” tudósítójától. —

Beeskerek, dec. 5.

Bánság híres kulturközpontja Beeskerek, a téli hónapokon át színház nélkül áll. A városi színháznak ugyanis meg van az a kedves tulajdonsága, hogy nem lehet fűteni. A fűtőkészülékek felmondták a szolgálatot, az ideiglenesen beállított kályhák nem feleltek meg erre a célra s minden erre vonatkozó kísérlet merőben meddő maradt.

Fűtetlen helyiségben, pláne a beeskereki színházban erős fűtés nélkül lehetetlenség előadást tartani. A színház ajtajai rozogák, ablakai rosszul csukódnak, a páholyokon lévő védőfüggönyöket pedig, amelyek a kívülről jövő hideget lekötötték, már a háboru alatt ellopkodták, így tehát teljesen értelmetlen hideg van, ha nem fűtenek be erősen.

A háboru ideje alatt a színház-épületet mozi bérelte. Akkoriban még türethető rendben voltak a fűtőkészülékek s közvetlen utána is nem egyszer tartottak még előadásokat. A legutóbbi évek alatt romlott el a készülék teljesen, úgy hogy télen már meg sem kísérlik a kockázatos vállalkozást: kibérelni a színházat.

A városnál most azzal a tervvel foglalkoznak, hogy a fűtőkészülékét rendbehozzatják. Szakemberrel meg fogják vizsgáltatni a készüléket s amennyiben kijavítható, megbízják valamelyik vállalkozót a munka elvégzésével.

Nyilttér

Ezen rovat alatt közöltékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Értesítés.

Értesítjük úgy a helybeli, mint a vidéki kereskedő urakat, hogy az ifj. Hollós Andorján-féle üzletet átvettük, kérjük hitelezőit az összeg megjelölésével 8 napon belül jelenteni, mert későbbi jelentkezőket nem veszünk tekintetbe.

Taninger & Tóth

Vel. Beeskerek, Zmaj Jovina u.

Polgármesteri hivatal V. Beeskerek.

20258/922. sz.

3021

Pályázat.

Keresetük a veliki-beeskereki városi villammű részére egy gépész-mérnök vagy elektrotechnikai mérnök mint technikai igazgató.

Előnyben részesülnek azok, akiknek nagyobb gyakorlatuk van.

Járandóság a következő: Alapfizetés a VII. fizetési osztály 3-ik fokozata szerint 4500 dinár évi kezdőfizetés. Drágasági pótlék a hivatalos közlöny 54/922. sz. szerint (Službene Novine). A mai viszonyokhoz mérten a személyi pótlék havi 1000 dinárban van megállapítva. Ezen pótlék azonban a viszonyokhoz mérten változó és teljesen be is szüntethető.

A technikai igazgató munkaköre külön szabályrendelettel lesz megállapítva.

A technikai igazgató semilyen magánmunkát nem vállalhat és ha ilyen mégis előfordulna, amely közérdekű volna, az előbb a városi tanács jóváhagyása alá terjesztendő.

A kérvények folyó évi december hó 25-ikéig a városi polgármester-nél Veliki Beeskerekben adandók be.

Veliki Beeskerek, 1922. évi november hó 18-án.

Aleksity s. k.,
polgármester.

Polgármesteri hivatal V. Beeskerek.

20067/922. sz.

3022

Hirdetmény.

A munkásvédelmi törvény (103. t.-c.) 1. §-a értelmében az idegen (külföldi) munkások részére a tartózkodási engedélyt az SHS államban a szociálpolitikai minisztérium adja ki.

Ezen minisztériumnak rendelete értelmében (1922 szept. 26.) nemcsak azon külföldi munkások, akik ide szándékoznak jönni, hanem azon munkások is, akik már itt vannak, de ilyen engedélyük még nincsen, kötelesek azt beszerezni.

Az ezen engedély elnyerése iránti kérvények a veliki-beeskereki iparfelügyelőség (Inspekcija Rada) utján adandók be, amely a legszigorubbán fogja ellenőrizni az engedélyeket és munkásokat s a munkaadókat, akik külföldi munkásokat a fentírt engedély nélkül tartanak, szigorúan fogja büntetni.

Veliki Beeskerek, 1922. évi november hó 23-ikán.

Aleksity s. k.,
polgármester.

Nyomatott Pleita Fer. Pálnál Veliki Beeskerek.

Van szerencsém értesíteni igen tisztelt helybeli és vidéki vevőimet, hogy fűszer- és csemegeüzletemben a

karácsonyi ünnepek közeledtével a legfinomabb és legjobb árut beszereztem és az mérsékelt áron kapható.

Mindenféle szeszes italok: valódi szirmiai zárda szilvórium, kitűnő fehér- és vörösborkok. 10 literen felüli vásárlásnál 5% kedvezményt adok igen tisztelt vevőimnek. **Allandó borkóstoló!**

L. Radovanovity fűszer- és csemegeüzlete az „Arany szarvas”-hoz V. Beeskerek

Helybeli iparvállalat üzemenagyobbítás céljából megfelelő tőkével rendelkező egyénnel vagy társasággal szolid alapon keres társulást.

Cím a „Torontál” kiadóhivatalában.

ÜZLETÁTVÉTEL!

Tisztelettel értesítjük úgy a helybeli, mint a vidéki t. vevőközönséget, hogy az ifj. Hollós Andorján-féle üzletet átvettük. Raktáron tartunk a fűszer-szakmába vágó mindennemű árucikket, amelyet a legszolidabb napiáron t. vevőink rendelkezésére bocsátunk. Figyelmes, gyors kiszolgálás. Szíves pártfogást kér: TANINGER & TÓTH.

Velizar S. Paunović

rőfős- és divatárkereskedésének Aleksandrova (Fő) utca

nagyobb mennyiségű és legjobb minőségű rőfősárak érkeztek, melyeket míg a készlet tart, a legjutányosabb árban árusít ki.

Interurbán-telefon 13.

Nagy választék

különösen francia és angol szövetekben férfiruhára és felöltőre, női utcai és utazókosztümöknek, továbbá Molinoban, grenadinban minden színben, markizet, panama, fullár, batiszt, zefir, szatén, lenvászon, ruhabelés, kendők, barehet, nyerselyem, krepdeszin, taft, gabardin, kamgarn, elegáns asztalterítők, szőnyegek stb.-ben.

Tekintse meg dusan felszerelt raktáramat és győződjék meg személyesen, hogy üzletemben találja a legjobb árut, a legnagyobb választékban és legolcsóbb áron!

Mintákat kívánatra vidékre küldök!

Rendeléseket vidékre utánvét mellett pontosan s gyorsan eszközölk

Legszolidabb bevásárlási forrás! Ritka alkalom!

Eladás nagyban és kicsinyben!

Finom likőröket, teaurumot, finomított szeszt, szilvóriumot, törköly- és barackpálinkát, borovicskát, különféle borokat, valamint kitűnő borecetet előnyös árban vásárolhat

Kohn Ignác

bor- és szeszárkereskedésében Vel. Beeskerek, a nagyhíd mellett.

Polgármesteri hivatal V. Beeskerek.
7553—1922. sz. 3023

Felhívás.

A szociálpolitikai minisztériumnak 9320/922. sz. rendelete alapján felhivatnak mindazok a személyek, akik pontosan tudják, hogy örökösödéshez joguk van vagy pedig Amerikában levő hozzátartozóik után biztosítási összegeket kapnak, hogy írásban jelentsék be a következő adatokat: 1. a meghalt nevét; 2. foglalkozását; 3. az elhalálozás helyét; 4. az elhalálozás idejét; 5. a halál okát (betegség, szerencsétlenség); 6. a kérvényező családi viszonyát az elhalálozóhoz; 7. a kérvényező nevét és foglalkozását és a hagyaték körülbelüli nagyságát

Az ilyen bejelentések, illetve kérvények minden hónap elsejétől tizenötödikéig teendők meg.

Veliki Beeskerek, 1922. nov. 26.

Aleksity s. k. polgármester.

1717. kig. 1922. szám. 3074

Árverési hirdetmény.

Bega Sveti Đurađ község ezennel közhírré teszi, hogy folyó évi december hó 9-én délelőtt 9 órakor a község épületében nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek elad tenyésztésre alkalmatlan 4 darab bikát és 3 darab kant.

Bega Sveti Đurađ, 1922. évi november hó 27-én.

Községi előljáróság.

A FISCHER és LUTSCH cégnél kiállított
lámpazernyőket
Wehner Vali készítette
Rendeléseket saját tervezésű formákra és festéssel elfogad. 2098

Órás
üzlet berendezés
szerszám, anyaggal és kevés áruval más vállalkozás miatt azonnal eladó.
2088 Szélla-part 5.

Vojvoda Putnik (Alkotmány) utca 8. szám alatti 2100
ház
eladó. Értekezni lehet a tulajdonossal
LUKÁCS főjegyző Vojvodina Rózsa-szálloda

6—8 HP gőzgarnitúrákat, magánjáró és huzatost, tizedes mérleget bármily rossz állapotban is, veszek. Ugyanott 3 db szelelőrosta eladó.
Czofal Mihály Veliki Beeskerek, Lenau-utca 35. sz.

Sertésvagást
privát házakban és a husnak fel-füstölését jótállás mellett vállalom.
Monyák Peter Révai-utca 7. szám, a henvediktanya mellett

Kiadja Pleita Fer. Pál